

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 25074/2024
16.10.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Соња Живковић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Ирена Ђорђевић, адвокат из ..., ради утврђења недозвољености извршења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 592/2024 од 17.07.2024. године, у седници одржаној 16.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 592/2024 од 17.07.2024. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П 38/23 од 07.09.2023. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражено да се утврди недозвољеност извршења у извршном поступку Ии 248/2017 који се води пред Основним судом у Књажевцу, укидање решења о извршењу Основног суда у Књажевцу ИИ 248/2017 од 21.04.2017. године и одбацивање предлога за извршење поднетог од стране извршног повериоца, овде туженог ББ те обустављање у целини започетог поступка извршења одређеног решењем овог суда Ии 248/2017 од 21.04.2017. године и укидање свих спроведених извршних радњи, као неоснован и обавезан је тужилац да туженом, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 573.915,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 592/2024 од 17.07.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Књажевцу П 38/23 од 07.09.2023. године и усвојен тужбени захтев тужиоца АА из ..., те је утврђена недозвољеност извршења у извршном поступку ИИ 248/2017 који се води пред Основним судом у Књажевцу. Ставом другим изреке укинута је иста пресуда у преосталом делу и одбачена тужба у делу којим је тражено да се укине решење о извршењу Основног суда у Књажевцу ИИ 248/2017 од 21.04.2017. године и одбаци предлог за извршење поднет од стране извршног повериоца, овде туженог, и да се обустави у целини започети поступак извршења одређен решењем Основног суда у Књажевцу ИИ 248/2017 од 21.04.2017. године и да се укину све спроведене извршне радње настале на основу донетог решења о извршењу Основног суда у Књажевцу ИИ 248/2017 од 21.04.2017. године. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 659.952,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужени, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правоснажним решењем о извршењу Основног суда у Књажевцу ИИ 248/2017 од 21.04.2017. године одређено је извршење на целокупној имовини извршног дужника, овде тужиоца, ради принудне наплате дуга од 23.000 евра који је позајмио од извршног повериоца, овде туженог, на основу уговора од 16.06.2014. године. Наведеним уговором тужилац је, као зајмопримац, поводом наведеног зајма дао заложну изјаву ради конституисања вансудске хипотеке на пословном простору у Књажевцу, а на основу те заложне изјаве као извршне исправе, тужени је покренуо поступак извршења. Против решења о извршењу тужилац је, као извршни дужник, изјавио жалбу у којој је навео да потраживање туженог, као извршног повериоца, не постоји и као доказ навео да је између странака дана 03.07.2014. године закључен уговор којим се уговарачи саглашавају о међусобном регулисању новчаних обавеза, према коме је тужилац од туженог позајмио износ од 17.000 евра, а у члану 5. уговора констатовано је да је ВВ тужиоцу позајмио износ од 23.000 евра, при чему је ВВ део новчаног износа позајмио од ГГ, која је у ту сврху подигла кредит. Уговорне стране су уговориле да се уз сагласност ВВ успостави хипотека на непокретности у Књажевцу у корист туженог, као још један вид обезбеђења за позајмљени износ од 17.000 евра. Даље је констатовано да је тужени изјавио да је једини новчани износ који је позајмио тужиоцу износ од 17.000 евра и да сем тог износа нема другог новчаног потраживања према тужиоцу. Жалба тужиоца, као извршног дужника је одбијена и решење о извршењу потврђено, због чега је тужилац поднео тужбу за утврђење недозвољености извршења из члана 81. Закона о извршењу и обезбеђењу.

У току парничног поступка обављена су графолошка вештачења на околност потписа туженог на споразуму о међусобном регулисању новчаних обавеза, па је првостепени суд, из налаза и мишљења вештака Зорана Јовановића из ... утврдио да се не може потврдити да је спорни потпис својеручно исписао тужени ББ из

Између странака је закључено више уговора о позајмици, и то уговор од 16.06.2014. године оверен дана 17.06.2014. године на износ од 23.000 евра, уговор о позајмици од 23.10.2013. године оверен истог дана на износ од 17.000 евра и уговор о позајмици од 16.09.2013. године оверен 17.06.2014. године, на износ од 125.000 евра. За све ове позајмице тужилац је дао заложне изјаве ради конституисања вансудске хипотеке на својој имовини. Такође, странке су закључиле и неоверени уговор о купопродаји непокретности од 03.07.2014. године којим тужилац купује од туженог

непокретност за износ од 150.000 евра, уговор о купопродаји непокретности такође од 03.07.2014. године за износ од 23.000 евра, на основу којих је тужени покушао да упише право својине у јавним књигама, али је његов захтев одбијен.

У току поступка саслушани су сведоци ВВ и ГГ, као и сведок ВВ, који су потврдили исказ тужиоца да је од туженог позајмио само износ од 17.000 евра који је враћен (а што међу странкама и није спорно), а да је износ од 23.000 евра тужилац позајмио од сведока ВВ, на начин како је већ наведено.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да тужилац није доказао да су парничне странке постигле споразум о потпуном измирењу међусобних обавеза, с обзиром да је графолошким вештачењем утврђено да нема доказа да је тужени потписао наведени споразум, а да уговор о зајму на износ од 23.000 евра из кога произлази потраживање туженог, као извршног повериоца, није ништав односно није зеленашки у смислу члана 141. став 1. Закона о облигационим односима. Из образложења првостепене пресуде произлази да је првостепени суд, ценећи исказе странака и сведока, поклонио веру исказу туженог, а није поверовао исказима тужиоца и саслушаних сведока на околност позајмице од 23.000 евра, која је спорна.

Другостепени суд је закључио да је тужилац од ВВ позајмио износ од 23.000 евра, а с обзиром да туженом није вратио дуг од 17.000 евра, тужени је тражио да тужилац са њим закључи уговор о зајму у износу од 23.000 евра, као средство обезбеђења са заложном изјавом о вансудској хипотеци на имовини тужиоца. Супротно закључку првостепеног суда, другостепени суд је закључио да тужени није доказао да је он позајмио и предао новац тужиоцу у износу од 23.000 евра по предметном уговору, а што све произлази из исказа саслушаних сведока ВВ, ДД и ГГ. Из оваквог закључка другостепеног суда произлази да је друготужени суд другачије оценио исказе странака и сведока односно да је поверовао тужиоцу и исказу наведених сведока, а да није поклонио веру исказу туженог.

Према оцени Врховног суда основано се ревизијом указује да је другостепени суд без отварања расправе утврдио другачије чињенично стање. Наиме, побијаном пресудом другостепени суд није на основу утврђеног чињеничног стања на другачији начин применио материјално право преиначавајући првостепену пресуду, већ је извршио оцену доказа на другачији начин, и на основу измењеног чињеничног стања усвојио тужбени захтев, а што је могао учинити једино да је поступио по члану 383. став 3. и став 4. ЗПП. Наведено произлази из чињенице да се чињенично стање из нижестепених одлука разликује у односу на утврђење да ли је тужилац од туженог позајмио износ од 23.000 евра, која је предмет извршења чија се недопустивост тражи у овој парници, или је овај новац позајмио од сведока ВВ. Утврђење ових околности је од утицаја на правилну примену материјалног права у овој парници.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, другостепени суд није могао без одржавања главне расправе да одлуку заснује на другачијој оцени доказа изведених пред првостепеним судом, односно није могао без извођења доказа пред другостепеним судом извести другачији закључак (на другачији начин оценити исказе саслушаних странака и сведока) и на тако утврђеном чињеничном стању засновати своју одлуку. Због тога је побијана пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане неправилности тако што ће, уколико сматра да је првостепени суд погрешно оценио исказе саслушаних странака и сведока заказати расправу пред другостепеним судом, у смислу члана 383. став 3. и став 4. Закона о парничном поступку, на којој ће извести доказе саслушањем странака и наведених сведока, након чега ће бити у могућности да на другачији начин оцени њихове исказе у односу на оцену првостепеног суда. Пошто поступи по примедбама из овог решења, другостепени суд ће донети правилну и на закону засновану одлуку.

Одлука о трошковима парничног поступка је укинута јер зависи од коначног исхода парнице.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, применом члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић